

Teorema de clasificare metrică a hiperquadrelor

Definiție

O hiperquadrică algebrică în E^n este un polinom de gradul al II-lea $Q(x) \in \mathbb{R}[x_1, \dots, x_n]$,
 $x = (x_1, \dots, x_n)$.

El se poate scrie:

$$q(x) = \sum_{i,j=1}^n a_{ij} \cdot x_i \cdot x_j + 2 \cdot \sum_{i=1}^n a_{i0} \cdot x_i + a_{00}$$

$$a_{i0} = a_{0i} \quad \forall i = \overline{1, n}$$

Hiperquadrici algebrice i se asociază
hiperquadrică geometrică $Q = \{x \in \mathbb{R}^n \mid q(x) = 0\}$.

Teoremă

Data o hiperquadrică algebrică $q \in \mathbb{R}[x_1, \dots, x_n]$,
 $\exists f \in \text{Aut}(E_0^n)$ a.i. net. $x = f(y)$ și

$\tilde{q} = q(f(y))$ are una din formele

$$\text{I. } \tilde{q}(y_1, \dots, y_n) = \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot y_i^2 + b_{00}$$

$$\text{II. } \tilde{q}(y_1, \dots, y_n) = \sum_{i=1}^{n-1} \lambda_i \cdot y_i^2 + 2p \cdot y_n, \quad p = \text{constantă} \neq 0$$

$$a = \begin{pmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ \vdots & & \\ a_{n1} & \dots & a_{nn} \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} & a_{10} \\ \vdots & & & \\ a_{n1} & \dots & a_{nn} & a_{n0} \\ a_{01} & \dots & a_{0n} & a_{00} \end{pmatrix}$$

Invariantii

$$\{\lambda_1, \dots, \lambda_n\} = \text{spec } a$$

$$\Delta = \det A$$

$$\delta = \det a$$

$$i = \sum_{i=1}^n \lambda_i = \text{Tr}(a)$$

Criteriul principal de clasificare

Hipermodrice nedegenerate $\Rightarrow \delta \neq 0$

Hipermodrice degenerate $\Rightarrow \delta = 0$

Clasificarea pentru $n=2$

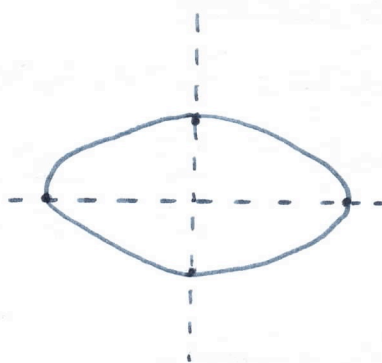
În planul E^2 , hiperquadricile sunt conice și se clasifică astfel:

I Conice nedegenerate ($\delta \neq 0$)

1. Elipsa

condiții: $\lambda_1 > 0, \lambda_2 > 0$

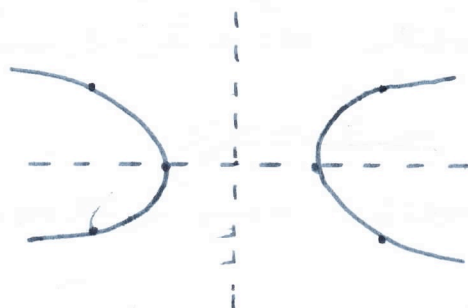
ecuație: $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$

2. Hiperbola

condiții: $\lambda_1 < 0, \lambda_2 > 0$
(sau invers)

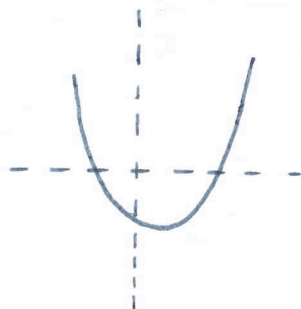
ecuație: $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$

3. Parabola

condiții: unul din $\lambda_i = 0$

ecuație: $y^2 = 4ax$

II Caz degenerat ($\delta = 0$)

- punct dublu
- dreptă concurente
- dreptă paralele
- dreptă dublă
- mulțimea vidă

Clasificarea pentru $n=3$

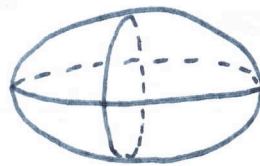
În planul E^3 , hiperquadricile sunt quadrice
și se clasifică astfel

I Quadrice nedegenerate ($\Delta \neq 0$)

1. Elipsoidul

condiții: $\lambda_1 > 0, \lambda_2 > 0, \lambda_3 > 0$

$$\text{ecuație: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$$

2. Hiperboloid

a) cu o rășniță

condiții: două $\lambda_i > 0$, unul < 0

b) cu 2 rășnițe

condiții: două $\lambda_i < 0$, unul > 0

~~condiții~~

$$\text{ecuație: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = \begin{cases} 1 & (0 \text{ rășnițe}) \\ -1 & (2 \text{ rășnițe}) \end{cases}$$

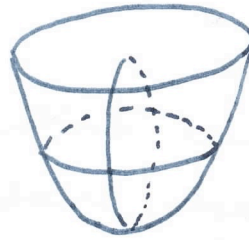
3. Paraboloid

condiții: unul din $\lambda_i = 0$

a) eliptic

condiție: $\lambda_1 > 0, \lambda_2 > 0, \lambda_3 = 0$

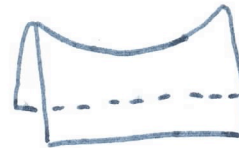
$$\text{ecuație: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = \frac{z}{c}$$

b) hiperbolic

condiție: $\lambda_1 > 0, \lambda_2 < 0, \lambda_3 = 0$

$$\text{ecuație: } \frac{y^2}{b^2} - \frac{x^2}{a^2} = \frac{z}{c}$$

II. Quadric degenerate ($\Delta = 0$)

1. Cilindri

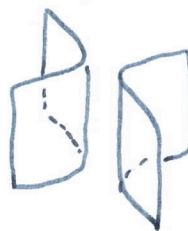
a) eliptic

$$\text{ecuație: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

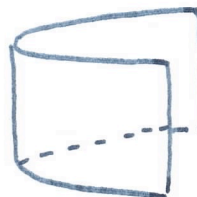
b) hiperbolic

$$\text{ecuație: } \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

c) parabolic

$$\text{ecuație: } y = ax^2$$

2. Alte corpuri degenerate

- conul
- planul dublu
- dreapta dublă
- plane paralele
- plane secante

Bibliografie

Curs 7 Geometrie : A. Teleanu